

# Sociaal Veiligheidsplan



## De Sprankeling mei 2020



## **Inleiding**

De wet Sociale Veiligheid 2015 geeft aan dat alle scholen beschikking hebben over een plan sociale veiligheid, dat als draaiboek richting geeft aan het handelen van het team en andere betrokkenen bij de school op het gebied van sociale veiligheid. Het plan sociale veiligheid is een middel naast het Schoolveiligheidsplan om een veilige school te realiseren.

Een sociaal veilige school vraagt om een doorgaand proces op de volgende gebieden:

- Een gezamenlijk ontwikkelde en gekende visie, kernwaarden, en afspraken;
- Inzicht in de veiligheidsbeleving, incidenten en risico's;
- Het scheppen van voorwaarden, taken en samenwerken - functionarissen
- Pedagogisch handelen;
- Preventieve programma's en activiteiten;
- Signaleren en actief handelen bij grensoverschrijdend gedrag;
- Kwaliteitszorg;
- Veiligheid, beleid en documenten

Bij elk van deze acht gebieden zijn een aantal aandachtspunten benoemd. Deze zijn bedoeld om scholen te stimuleren en te ondersteunen bij het ontwikkelen van eigen beleid en praktijk op het gebied van sociale veiligheid.

## **Visie, kernwaarden, doelen, regels en afspraken**

Kinderen leren en ontwikkelen op school competenties die nodig zijn om in allerlei situaties op een goede manier met anderen om te gaan en bij te dragen aan de samenleving. Dit zijn vaardigheden zoals samenwerken, conflicten oplossen en zelfredzaamheid. Sociale competenties dragen daarmee bij aan een positief en sociaal veilig klimaat op school, het verbeteren van de leerprestaties en de ontwikkeling van burgerschap.

Onze kernwaarden zijn:

- respect
- veiligheid
- verantwoordelijkheid

Onze school vindt het belangrijk om, als het gaat om opbrengsten van een basisschool, zich te richten op de brede ontwikkeling van een kind. Dit dient centraal te staan in het onderwijs en daarmee ook in de beoordeling van de kwaliteit en effecten van het onderwijs.

Wij hebben als doel dat de sociale competenties van onze leerlingen op ten minste het gemiddelde niveau liggen dat mag worden verwacht. Sociale opbrengsten zijn slechts een aspect van alles wat gerelateerd is aan het sociaal-emotioneel functioneren van kinderen. Bijvoorbeeld het pedagogisch klimaat (vastgestelde klassen- en schoolregels, anti-pestbeleid en in ons geval specifiek de Vreedzame school), het lesgeven van de leerkracht (leggen duidelijk uit, organiseren de onderwijsactiviteit efficiënt en houden de leerlingen taak betrokken) en de inrichting van de leerlingenzorg (leerkrachten stemmen aanbod, instructie, verwerking en onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen en volgen deze opbrengsten systematisch), zijn ook essentieel.

Op onze school hebben wij ook een visie op fysieke veiligheid vastgesteld. Deze luidt als volgt: Een fysiek veilige school heeft een goed onderhouden gebouw, waarbij de inrichting geen gevaar oplevert voor de kinderen. Op het schoolplein staan veilige toestellen en de speelzaal is voorzien van veilige toestellen. Kinderen en groepsleerkrachten weten wat ze moeten doen bij brand of andere calamiteiten en de school oefent regelmatig het ontruimingsplan. Vluchtwegen zijn vrij van obstakels. Vanuit het bestuur wordt de directie van de school aangestuurd toe te zien op regelmatige inspecties van het gebouw en schoolplein.. De school werkt samen met ouders, GGD, de brandweer, de Arbodienst en de gemeente.

Ook voor medewerkers geldt dat zij hun werk pas goed kunnen doen als ze zich veilig voelen, zich kwetsbaar op kunnen stellen en zich gezien en gehoord voelen. Ook zij mogen fouten maken en kunnen worden aangesproken op taken en verantwoordelijkheden.

Het opstellen van gedragsregels, protocollen en sanctiebeleid is niet genoeg om personeel, leerlingen en ouders een gevoel van veiligheid te geven. Waar het om gaat is dat in de dagelijkse schoolpraktijk, ruimte en aandacht is voor gesprekken over gedrag. Over wat je van elkaar verwacht en hoe jouw gedrag, jouw handelen bijdraagt aan een positieve sfeer. Op basis van deze gesprekken worden gedragsregels, protocollen en sanctiebeleid samen vormgegeven. En als het nodig is worden ze bijgesteld. Door met elkaar in gesprek te blijven weet de school wat er speelt en wat er nodig is om leerlingen, personeel en ouders te ondersteunen. Bovenschools is een Aanname- en verwijderingsbeleid opgesteld. De klachtenregeling is opgenomen in de schoolgids.

### **Inzicht in veiligheidsbeleving, incidenten en risico's**

In ons veiligheidsbeleid is opgenomen dat het team een goed inzicht heeft in de veiligheidsbeleving van de leerlingen. Dit inzicht verkrijgt de school, doordat leerkrachten openstaan voor signalen die kinderen afgeven of opmerkingen die zij maken.

Onze school monitort de sociale veiligheidsbeleving van leerlingen. We nemen jaarlijks een vragenlijst af via Vensters.

Twee keer per jaar vullen de leerkrachten van groep 1 t/m 8 de vragenlijst van de Zien! in. De leerlingen van groep 5 t/m 8 vullen de vragenlijst van Zien! eveneens één keer per jaar in. Zien! geeft houvast om met leerlingen van groep 1 t/m 4 een gesprek te voeren.

Op De Sprankeling worden incidenten geregistreerd (SVP bijlage A) en wordt er vierjaarlijks een risico- inventarisatie en evaluatie gehouden. Er wordt dan samen met de preventiemedewerker een plan van aanpak opgesteld en deze wordt jaarlijks bijgesteld. Dit wordt in de Medezeggenschapsraad besproken.

### **Voorwaarden, taken en samenwerking**

Indien De Sprankeling signalen krijgt van leerlingen, ouders of leerkrachten over onveilige situaties, zullen de leerkrachten en directie serieus ingaan op hetgeen hij/zij hoort of waarneemt door zich professioneel op te stellen, te luisteren en zo nodig door te vragen en de stappen te zetten die van belang zijn voor de betrokkenen om het gebrek aan veiligheidsgevoel bij de betreffende leerling of leerlingen, leerkrachten of ouders weg te nemen.

Op De Sprankeling is een preventiemedewerker aangesteld (Dave Laan), is er een intern vertrouwenspersoon (Saskia Braas) en een extern vertrouwenspersoon (Ellen Labree en Inez Ursem, ze zijn werkzaam bij de GGD Hollands Noorden). Deze vertrouwenspersonen staan vermeld in de schoolgids.

Op De Droomgaard zijn elke dag voldoende opgeleide BHV'ers aanwezig. Van De Sprankeling zijn dat:

- Dave Laan (hoofd BHV'er)
- Kim Glandorf
- Jesse Klinkenberg-Hitman
- Roswitha Rijkhoff
- Rian Broers
- Rolinka Rentinck

Afspraken met betrekking tot specifieke ondersteuning en welke contacten wij daarbij onderhouden, vindt u in het ondersteuningsplan van de school. Dit is een groeidocument en wordt jaarlijks door de intern begeleider, in samenspraak met de directie, geüpdate.

Op De Sprankeling zijn aanwezig; een beleid/protocol Privacyreglement (SVP hoofdstuk 3.4), informatieverstrekking gescheiden ouders en medicijnverstrekking (SKOWF), protocol medicijnverstrekking (SKOWF).

### **Pedagogisch handelen**

Voor het realiseren van de onderwijsdoelstelling vindt het team van De Sprankeling een goed pedagogisch klimaat belangrijk. Wij realiseren dat vanuit het programma "De Vreedzame School". Daarnaast werkt De Sprankeling vanuit de kernwaarden samen, vorming & ontwikkeling, geborgenheid, eigenaarschap en plezier.

Team en leerlingen hanteren dezelfde afspraken en voelen zich daarom ook verantwoordelijk voor de

gehele school. Als voorwaarden voor een goed pedagogisch klimaat ziet het team:

- Een veilige, vertrouwde omgeving.
- Omgang met elkaar gebaseerd op respect voor ieders eigenheid.
- Een structuur met duidelijke omgangsregels.
- Het leren vertrouwen op jezelf en de ander.
- De mogelijkheid tot het groeien naar zelfstandigheid.
- Het ervaren en naleven van verantwoordelijkheid voor jezelf en je (leer) ontwikkeling, maar ook voor die van anderen.

De schoolleiding is er alert op dat in groepen aan deze voorwaarden wordt voldaan, om vanuit deze basis verder te werken aan de ontplooiing van zowel de kinderen als de leerkrachten.

Pedagogisch handelen is een kerncompetentie. De directeur of de intern begeleider zal tijdens een klassenbezoek met een kijkwijzer pedagogisch handelen geobserveerd worden of deze afspraken worden nageleefd. Dit wordt met de leerkracht besproken tijdens een nagesprek. Leerkrachten en directie geven elkaar feedback op voorbeeldgedrag.



### **Preventieve programma's en activiteiten**

De school biedt aan alle leerlingen de lessen aan van de Vreedzame School. De basis van De Vreedzame School is een structureel lesprogramma voor sociale competentie, met voor alle groepen een wekelijkse les of activiteit. Kinderen leren om samen beslissingen te nemen en conflicten op te lossen. Een aanpak, waarin de eigen kracht van kinderen centraal staat.

Indien leerkrachten dit nodig achten, stellen zij jaarlijks een sociogram op, om te gebruiken bij de begeleiding van de groep en zo nodig van de individuele leerling. Daarnaast wordt gebruik gemaakt van de gegevens uit Zien! om zo adequaat en preventief mogelijk te handelen.

Tijdens een kind- /oudergesprek wordt ingegaan op het welzijn van de leerlingen en indien nodig de beleving van veiligheid door deze leerling. Indien nodig vinden er tussentijdse gesprekken plaats. Leerkrachten verwijzen zo nodig leerlingen naar hulpmogelijkheden bijv. de kindertelefoon.

De school biedt mogelijkheden voor personeelsleden om zich te scholen op het gebied van sociale veiligheid en grensoverschrijdend gedrag.

### **Signaleren en actief handelen**

Voor de signalering op het gebied van sociaal emotionele ontwikkeling gebruiken wij het leerlingvolgsysteem behorende bij Parnassys, te weten Zien! De signalen worden gebruikt voor verdere begeleiding met de leerlingen/groep. Signalen van leerlingen en leerkrachten worden serieus genomen door de leerkrachten en directie en worden besproken bij overleg tussen duo partners, de intern begeleider, tijdens groepsbesprekingen, klassenbezoeken en het nagesprek en in de functioneringsgesprekken. Het actief handelen vindt in de groep, onder regie van de leerkracht. Indien nodig kan dit buiten de groep plaatsvinden onder begeleiding van de onderwijsassistent, intern begeleider of directeur.

In het ondersteuningsteam wordt, nadat er al gesprekken met ouders hebben plaatsgevonden, grensoverschrijdend besproken. Het ondersteuningsteam bestaat uit de directeur, de intern begeleider, een (ortho)pedagoog, een P2O-er vanuit het SWV De Westfriese Knoop, de groepsleerkracht en de ouders. Daarnaast wordt het ondersteuningsteam aangevuld met een schoolmaatschappelijk werker of iemand van het wijkteam van de gemeente. Afspraken die gemaakt worden in het ondersteuningsteam worden uitgevoerd door de leerkracht, onderwijsassistent, intern begeleider of een externe partij in de groep of buiten de groep.

Tevens is er een beleid grensoverschrijdend gedrag en beleid Aannee en verwijdering (SKOWF) aanwezig.

Er vindt op De Sprankeling incidentenregistratie plaats bij;

- o Direct tegen personen
  - Fysiek geweld
  - Seksueel geweld
  - Grove pesterijen
  - Discriminatie
  - Bedreigingen
- o Indirect tegen personen
  - Vernieling
  - Diefstal
- o (Verboden) goederen
  - Wapenbezit
  - Drugs (bezit, gebruik, verkoop)

Een incident zal worden geregistreerd en de directie bepaalt hoe dit verder te handelen en te communiceren. Dit wordt met de leerkrachten besproken en geëvalueerd.

### **Kwaliteitszorg**

Op De Sprankeling werken wij actief aan ontwikkeling en verbetering van de sociale veiligheid door;

- De Vreedzame School aan te bieden in alle groepen.
- Voorbeeldgedrag van leerkrachten.
- Het leerlingvolgsysteem in te vullen door leerlingen en leerkrachten. Dit staat op de toetskalender.
- Het sociogram kan, indien nodig, worden afgenomen.
- Het houden van ouderpanels en een leerlingenraad. Deze staan in de jaarplanning.
- Het bespreken van incidenten (school zien als een leerplaats voor het leven).

- Onze school monitort de sociale veiligheidsbeleving van leerlingen. We nemen een vragenlijst af van Vensters.
- Scholing van collega's (Vreedzame school, BHV, cursussen en workshops met betrekking tot sociale veiligheid en het omgaan met grensoverschrijdend gedrag).

Directie en team streven een professionele communicatie na, waarbij een ieder collega's weet te vinden in geval van overschrijdend gedrag en onveilige situaties. Leerkrachten bespreken regelmatig sociale veiligheid in de klas. Dit gebeurt op basis van signalering, maar ook op basis van wat aan kleine en grote(re) incidenten gebeurt op en rond school.

### **Veiligheid, beleid en documenten**

In de bovengenoemde hoofdstukken is beschreven hoe sociale veiligheid een onderdeel is van de visie, het pedagogisch handelen, het onderwijsaanbod en binnen het ondersteuningsteam. Bij de verschillende onderdelen staat genoemd waar dit beschreven is. In de schoolgids staat in een paragraaf kort iets beschreven over veiligheid op De Sprankeling (hoofdstuk 5.4). Daarnaast heeft De Sprankeling een kwaliteitskaart gedrag. Deze is te vinden op onze website en op de website van scholen op de kaart.